

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policijska postaja Litija

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP še vedno nima prostora/ov za pridržanje in se tako vsa odrejena pridržanja še vedno izvajajo v Centru za pridržanje Ljubljana.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** dne 8. 4. 2014.²
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in ena predstavnica pogodbenih nevladnih organizacij (Inštitut Primus).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z komandirjem, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi sprejšnjim obiskom DPM³, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja.

¹ V letu 2014 (v času od 1. 1. 2014 do dneva obiska) je PP odredila pridržanje za 3 osebe.

² Prejšnji obisk PP je bil opravljen 12. oktobra 2010.

³ Takrat smo predlagali, da morajo biti brošure MNZ s pravicami oseb, ki jim je odvzeta prostost na vidnem mestu in sicer v prostoru za stranke, kjer se zadržujejo osebe, ki jim je odvzeta prostost in da se namesti nabiralnik, ki bo osebam omogočal oddajanje anonimnih pripomb in pohval. Hkrati je DPM tudi predlagal, da se sproti čisti prostor za prevoz pridržanih oseb intervencijskega vozila in da se proučijo možnosti ureditve dostopa za invalidne osebe oziroma, da se pred stopniščem namesti zvonec. Prav tako je bilo predlagano, da se policiste opozori na skrbno beleženje ukrepov v dokumentacijo, ki je potrebna za izvedbo pridržanj.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 30. 4. 2014 (poslano tudi komandirju PP v vednost), skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 29. 5. 2014, torej 29. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da PP bolj redno skrbi za čistost vozila⁴ za prevoz pridržanih oseb, kar velja pohvaliti.
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska in je PP v prostor pri vhodu na PP namestila nabiralnik za možnost oddajanja anonimnih pohval in pritožb.

⁴ PP razpolaga z intervencijskim vozilom Renault Master. Glede na ugotovitev iz prejšnjega obiska, da je prostor za prevoz oseb, ki jim je odvzeta prostost umazan, smo tudi tokrat preverili čistost prostora za prevoz oseb, ki jim je odvzeta prostost.

► predlog DPM

DPM: pričakujemo, da bo PP dejansko upoštevala priporočilo MNZ glede ažurnosti natisnjenega izvoda seznama odvetnikov.⁵

DPM: predlagamo, da se policiste (kot je DPM predlagal že ob prejšnjem obisku) ponovno opozori na natančnost izpolnjevanja obrazcev potrebni za izvedbo pridržanje.⁶

DPM: prosimo za pojasnilo, kaj se je s pridržano osebo dogajalo v času med 23.50 in 1.30 uro, ko je bila pripeljana v Center za pridržanje Ljubljana. Poleg tega prosimo še za pojasnitev razlogov, zaradi katerih te relevantne okoliščine (med 23.50 in 1.30 uro) niso bile sprotno evidentirane v predpisan obrazec.⁷

► odziv pristojnih

MNZ: na PP bodo zagotovili ažurnost tiskanja seznamov odvetnikov.

MNZ: policisti so bili opozorjeni na natančnost priizpolnjevanju obrazcev o pridržanju, vključno z datumom (letom) vročitve.

DPM: v zvezi s pridržanjem osebe vas obveščamo, da se je policijski postopek z imenovanim začel 9. 10. 2013 ob 23.50. Zaradi suma, da vozi pod vplivom alkohola mu je policist odredil preizkus alkoholiziranosti, ki je bil opravljen ob 23.52. Postopek z osebo na kraju je trajal približno 20 minut, vožnja do PP pa 10 minut. Ker na PP ponoči ni dežurnega policista, sta policista sama opravila vnos potrebnih podatkov o pridržanju osebe v evidenco pridržanih oseb, kar je trajalo 10 – 15 minut. V nadaljevanju sta pridržano osebo odpeljala v center za pridržanje Ljubljana, sama vožnja pa je trajala 40 minut. Ker je bilo pred njihovim prihodom v Center za pridržanje Ljubljana (CPL) pripeljano večje število oseb, so policisti približno 20 minut čakali, da so osebo lahko predali policistom CPL. Ker policista razen čakanja drugih opravil z osebo nista izvajala, tega v izvajanje opravil med

⁵ Ugotovljeno je bilo, da ni bilo realizirano sporočilo MNZ v odzivu številka 010-1202009/1 (2151-07) z dne 3. 8. 2009, da so bile vse enote opozorjene, da se natisnjen seznam odvetnikov ažurira vsake tri mesece.

⁶ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je bilo pri pregledu pridržanja treh oseb (3. do 4. 1. 2014, med 23.31 uro in 5.20 uro na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku), ugotovljeno, da je bila pri vseh treh pridržanih v obrazcu »uradni zaznamek o pridržanju napačno navedeno leto vročitve le tega, in sicer 3. 1. 2013, moralo bi biti sicer 2014. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je pri pridržanju mladoletne osebe navedeno, da je storil kaznivo dejanje 3. 1. 2013.

⁷ Pri pregledu primera pridržanja osebe (9. do 10. 1. 2013, začetek postopka 23.50, pridržanje odrejeno med 23.52 uro in 10.00 uro, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa), je bilo ugotovljeno, da iz obrazca »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ni razvidno, kaj se je z osebo dogajalo med 23.50 (začetek postopka) in 1.30 uro, ko je bila oseba pripeljana v Center za pridržanje Ljubljana.

pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek nista zabeležila. Na navedeno sta bila policista že opozorjena, ostali policisti pa bodo o tem seznanjeni na naslednjem delovnem sestanku.

DPM: predlaga, da se policiste opozori, da v obrazce, ki so potrebni za pridržanje navede podatek v katerem jeziku je bila oseba seznanjena s pravicami pridržane osebe npr. »slovenskem jeziku«.⁸

DPM: sporočamo, da vodstvo policijske enote policiste seznanilo na naslednjem delovnem mestu.

⁸ Pri pregledu primera pridržanja osebe ge. Anite Berdajs (28. do 29. 7. 2013, začetek postopka ob 23.40 uri, pridržanje odrejeno med 23.45 uro in 9.00 uro na podlagi drugega odstavka 109. Člena Zakona o prekrških), je bilo ugotovljeno, da je v sklepu o pridržanju evidentirano, da je bila o pravicah poučena v »slovenskem – maternem jeziku«.